

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ
СЕКТОР ЗА ПОСЛОВЕ С ГОТОВИНОМ

**ИЗВЕШТАЈ О ОТКРИВЕНИМ
ФАЛСИФИКОВАНИМ НОВЧАНИЦАМА**

Јануар–септембар 2020.

Октобар 2020.

Садржај:

1. Експертиза готовог новца	2
2. Експертиза ефективног страног новца	4
3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца.....	6

1. Експертиза готовог новца

У првих девет месеци ове године, у поступку експертизе новца примљеног под сумњом да је фалсификован откривено је 1.765 комада фалсификованих новчаница готовог новца.

Апоенска структура откривених фалсификованих новчаница готовог новца дата је у Табели 1.

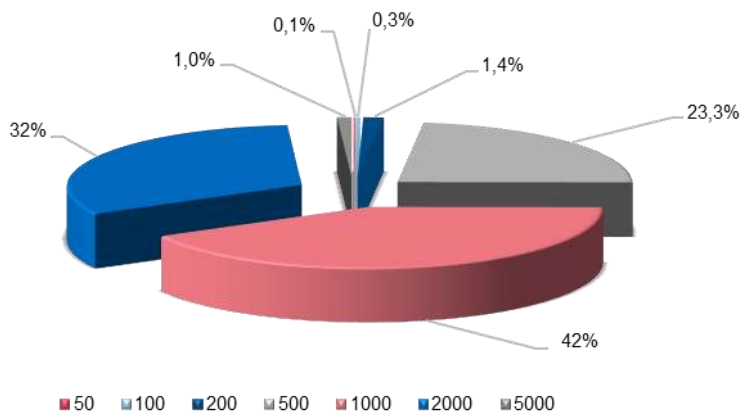
Табела 1. Преглед фалсификованих новчаница готовог новца јануар–септембар 2020. (у комадима)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	Укупно
Комада	17	565	741	412	25	4	1	1.765
Учешће у %	1,0	32	42	23,3	1,4	0,3	0,1	100

Извор: Народна банка Србије.

У структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, доминантно учешће имају фалсификоване новчанице од 1000, 2000 и 500 динара (Графикон 1). Процентуално изражено, та три апоена заједно чине 97,3% броја фалсификата новчаница готовог новца.

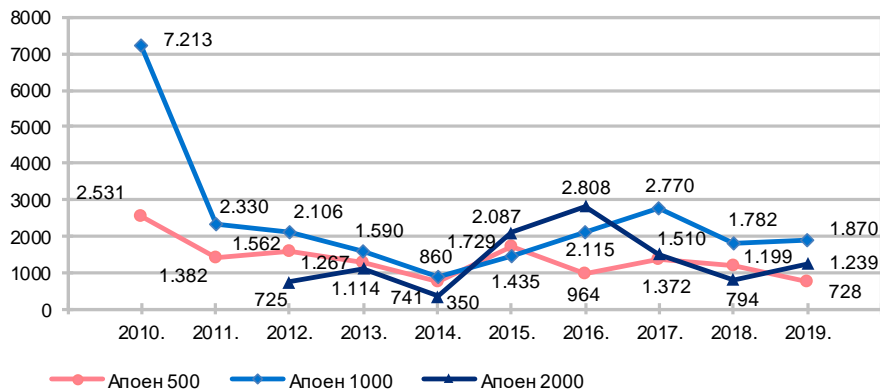
Графикон 1. Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца јануар–септембар 2020. (у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

На Графикону 2 приказано је кретање броја комада откривених фалсификата три најзаступљенија апоена готовог новца у последњих десет година.

Графикон 2. Најчешће фалсификовани апоени готовог новца
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

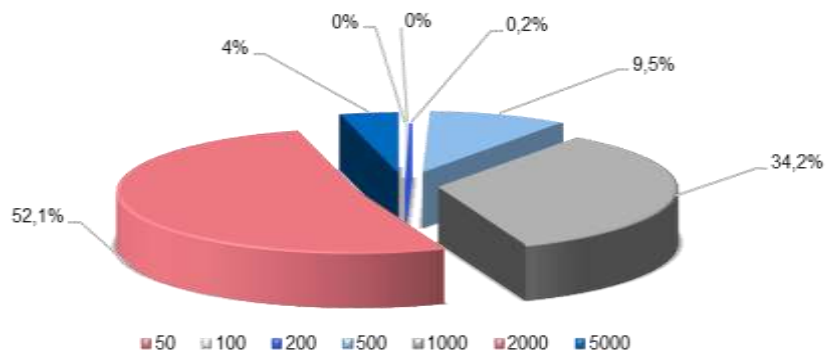
Када се посматра вредносно, у структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, највећи је удео новчаница од 2000 и 1000 динара (Табела 2 и Графикон 3). Процентуално изражено, та два апоена заједно чине 86,3% фалсификата готовог новца.

Табела 2. Преглед фалсификованих новчаница готовог новца
јануар–септембар 2020.
(у хиљадама динара)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	Укупно
Износ	85	1130	741	206	5,0	0,4	0,1	2.167,5
Учешће у %	4	52,1	34,2	9,5	0,2	0	0	100

Извор: Народна банка Србије.

Графикон 3. Апоенска структура
фалсификованих новчаница готовог новца
јануар–септембар 2020.
(номинална вредност)

Извор: Народна банка Србије.

Ако упоредимо откривене фалсификоване новчанице готовог новца с готовим новцем у оптицају, видимо да је на милион комада оригиналних новчаница у оптицају откривено 3,89 фалсификованих новчаница готовог новца, односно на милијарду динара у оптицају откривено је 6.996,39 динара фалсификованог новца.

2. Експертиза ефективног страног новца

У периоду јануар–септембар 2020. године, у поступку експертизе новчаница примљених под сумњом да су фалсификати откривена су 363 комада фалсификованих новчаница ефективног страног новца.

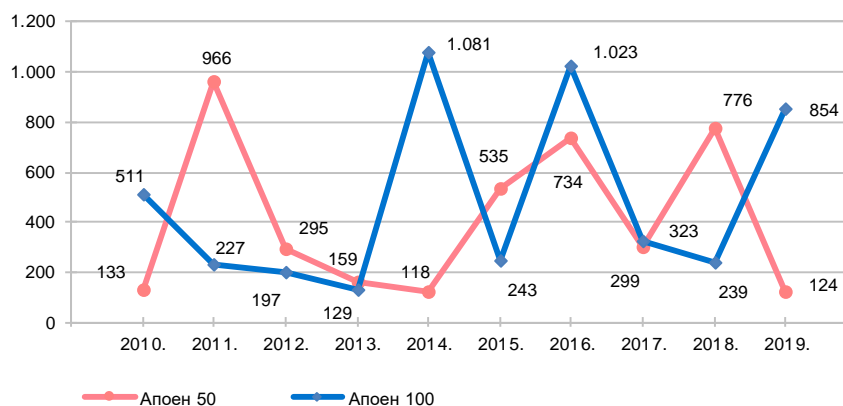
Табела 3. Преглед фалсификованих новчаница ефективног страног новца јануар–септембар 2020. (у комадима)

Валута	EUR						Укупно EUR	USD		Укупно USD	Остало	Укупно
	500	200	100	50	20	10		100	50			
Комада	42	12	132	80	62	1	329	28	1	29	5	363
Учешће у %	11,6	3,3	36,4	22,0	17	0,3	90,6	8	0,3	8,0	1,4	100

Извор: Народна банка Србије.

У посматраном периоду, откривено је 329 комада фалсификованих новчаница евра. Однос броја комада најчешће фалсификованих апоена евра, од 100 и 50 евра, у последњих десет година приказан је на Графикону 4.

Графикон 4. Најчешће фалсификовани апоени EUR (у комадима)

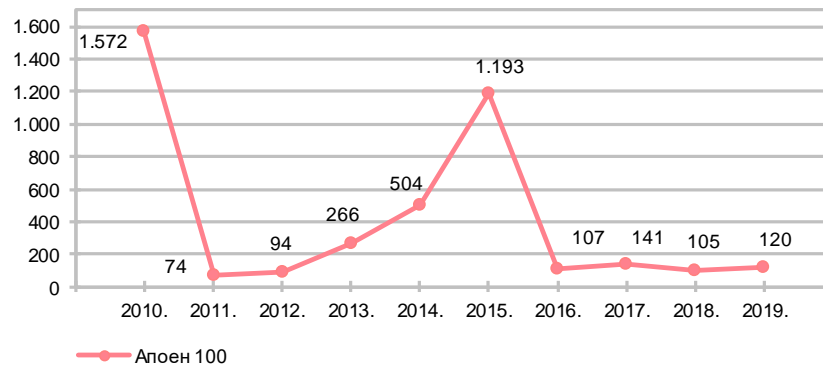

Извор: Народна банка Србије.

У првих девет месеци ове године откривено је 29 комада фалсификата америчког долара. Готово искључиво евидентиран је фалсификат апоена од 100 америчких долара.

Графикон 5 приказује кретање броја комада откривених фалсификата тог апоена у последњих десет година.

Графикон 5. **Најчешће фалсификовани апоен USD**
(у комадима)

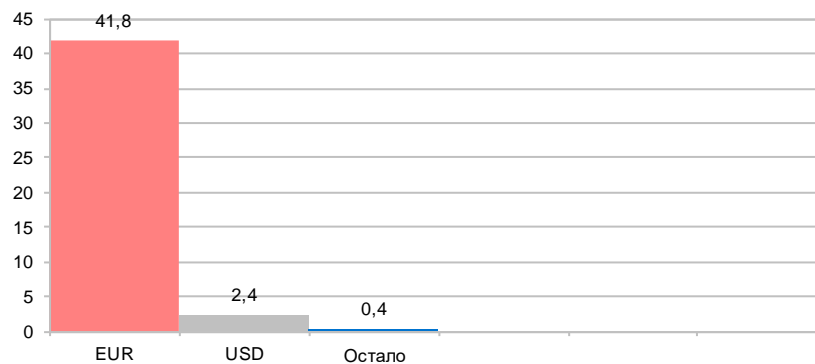

Извор: Народна банка Србије.

Групу валута *Остало* у Табели 3 у посматраном периоду чине фалсификоване новчанице четири валуте: немачке марке (два комада), британске фунте (један комад), руске рубље (један комад) и шведске круне (један комад).

Посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута ефективног страног новца у укупно откривеним фалсификованим новчаницама ефективног страног новца најбоље ћемо сагледати ако вредности појединих валута изразимо у еврима¹ (Графикон 6).

Графикон 6. **Фалсификати новчаница ефективног страног новца јануар–септембар 2020.**
(износ у хиљадама EUR)

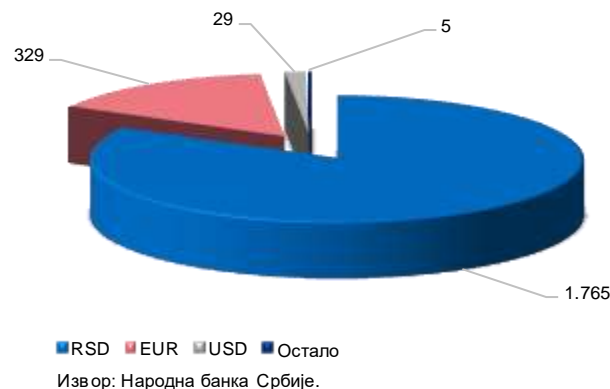
Извор: Народна банка Србије.

¹ За прерачун вредности других валута у евро примењен је средњи курс на дан 8. октобра 2020. године.

3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца

У укупно откривеним фалсификованим новчаницама у периоду јануар–септембар 2020. године, однос броја комада фалсификата домаће валуте и страних валута дат је у Графикону 7.

Графикон 7. Валутна структура фалсификованих новчаница јануар–септембар 2020. (у комадима)

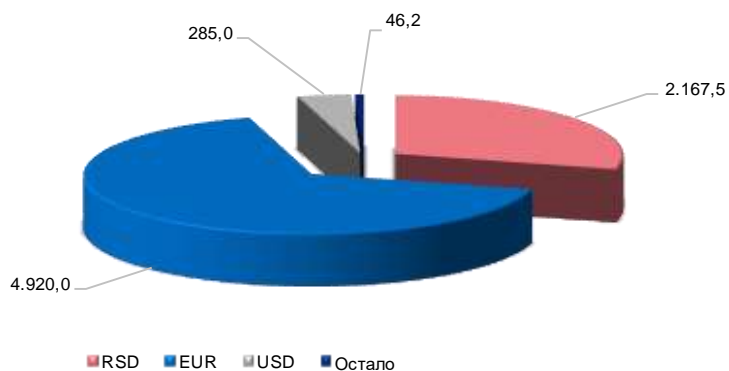
Како се може видети, највећи је удео откривених фалсификованих новчаница домаће валуте (79,4%) у односу на учешће откривених фалсификованих новчаница страних валута.

Међутим, посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута у укупно откривеним фалсификованим новчаницама у првих девет месеци 2020. године, најбоље ћемо сагледати ако вредности појединих валута изразимо у динарима² (Графикон 8).

Може се видети да је доминантан удео откривених фалсификованих новчаница евра (66,3%), затим домаће валуте (29%) и америчког долара (3,8%).

² За прерачун вредности осталих валута у динаре примењен је средњи курс на дан 8. октобра 2020. године.

Графикон 8. Валутна структура фалсификованих новчаница јануар–септембар 2020.
(износ у хиљадама RSD)

Извор: Народна банка Србије.

НАПОМЕНА: У фебруару ове године, полиција је запленила 20.564 комада фалсификата у апоену од 100 америчких долара (номинално USD 2.056.400), што није обухваћено овим извештајем зато што су ови фалсификати откривени и заплениени пре пуштања у оптицај.